

© Philipp Schröder, lensescape.org

© Tomasz Wilk

© Tomasz Wilk

© Philipp Schröder, lensescape.org

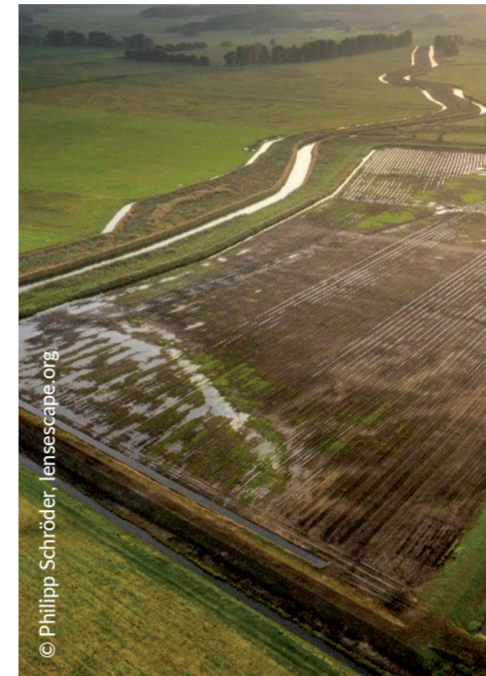
Mokradła pomagają oczyszczać wodę...

Mokradła świadczą wiele usług ekosystemowych – od dostarczania surowców i pożywienia, poprzez ochronę przed powodzią, kształtowanie klimatu, ochronę różnorodności biologicznej, aż po wartości duchowe i rekreacyjne. Jedną z najważniejszych funkcji mokradet jest ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami związanymi z rolnictwem. Związki azotu i fosforu, wprowadzane do gleb w postaci nawozów, spływają do rzek, a później do morza. Obszary podmokłe, szczególnie torfowiska, zlokalizowane w strefie przejściowej między użytkami rolniczymi a ekosystemami wodnymi, potrafią efektywnie zmniejszać ładunek zanieczyszczeń, działając jak „nerki krajobrazu”. To ich obecność decyduje o tym, jak czysta będzie woda w naszych rzekach i w Bałtyku! Niestety, w Europie około 90% torfowisk zostało zdegradowanych, a ich zdolności oczyszczania wody są obecnie znacznie upośledzone. Ze względu na rolę, jaką mokradła pełnią w środowisku, należy dążyć do utrzymywania ich w stanie jak najbardziej zbliżonym do naturalnego.

Główne działania projektu to:

- kompleksowa inwentaryzacja torfowisk w zlewni Niemna i udostępnienie jej wyników w interaktywnej bazie on-line;
- pilotażowa renaturyzacja kilku zdegradowanych torfowisk, ocena możliwości wdrożenia tam paludikultury, czyli gospodarczego wykorzystania biomasy roślin bagiennych;
- opracowanie podręcznika renaturyzacji torfowisk;
- stworzenie narzędzi wspierających wdrażanie działań renaturyzacyjnych oraz paludikultury, m.in. przygotowanie propozycji nowych pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych, strategii paludikultury oraz propozycji zapisów do planów gospodarowania wodami dla dorzecza Niemna;
- działania komunikacyjne, promocyjne i szkoleniowe.

Projekt DESIRE – co chcemy osiągnąć?

Głównym celem projektu DESIRE jest poprawa zarządzania obszarami podmokłymi w zlewni Niemna w celu ograniczenia dopływu biogenów do Morza Bałtyckiego. Poprzez działania wspierające renaturyzację zniszczonych oraz zachowanie istniejących torfowisk w krajobrazie rolniczym wpływamy na poprawę jakości wody w regionie. Zlewnia Niemna obejmuje kilka krajów i taki też, międzynarodowy, charakter ma projekt DESIRE – bierze w nim udział 8 partnerów oraz 9 instytucji towarzyszących z 5 krajów – Niemiec, Polski, Litwy, Rosji i Białorusi.

Spodziewane rezultaty

Dzięki działaniom renaturyzacyjnym odtworzymy funkcje ekosystemowe wybranych torfowisk, a dobre praktyki z miejsc pilotażowych wykorzystane zostaną w całej zlewni Niemna. Decydenci, pracownicy administracji i inni kluczowi interesariusze zostaną wyposażeni w narzędzia: strategie, wytyczne, rozwiązania prawne i analizy finansowe, wspierające wdrażanie działań renaturyzacyjnych oraz paludikultury. Działania edukacyjne i promocyjne zapewnią szeroki odbiór i wykorzystanie rezultatów projektu. W dłuższej perspektywie projekt przyczyni się do poprawy jakości wody w zlewni Niemna przez zmniejszenie obciążenia wód związkami biogennymi pochodzenia rolniczego. Projekt wspiera ochronę zasobów przyrodniczych, ale także adaptację regionu do problemu zmian klimatycznych i związanych z nimi ekstremalnych zjawisk pogodowych. Jednocześnie wdrażanie paludikultury poprawi stabilność ekonomiczną regionu.

Projekt DESIRE realizowany jest w okresie I 2019 – VI 2021 (30 miesięcy) przez 8 partnerów i 9 instytucji towarzyszących z 5 krajów – Niemiec, Polski, Litwy, Rosji i Białorusi. Liderem projektu jest Uniwersytet w Greifswaldzie. Głównym celem projektu DESIRE jest wsparcie zarządzania obszarami podmokłymi w celu poprawy jakości wód w dorzeczu Niemna, a także odtworzenia innych funkcji ekosystemowych torfowisk. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz przez The Baltic Sea Conservation Foundation.

Projekt DESIRE

Rozwój zrównoważonego zarządzania torfowiskami w zlewni Niemna poprzez ich odtwarzanie i paludikulturę w celu poprawy ich zdolności do retencji biogenów i świadczenia innych usług ekosystemowych.

Development of sustainable (adaptive) peatland management by restoration and paludiculture for nutrient retention and other ecosystem services in the Neman River catchment.